

OBSAH

Úvod	7
1. CHARAKTERISTIKA BĚHU NA LYŽÍCH (Tomáš Gnad)	9
1.1 Pohybové hledisko	9
1.2 Fyziologické hledisko	10
1.3 Morfologické hledisko	11
1.4 Psychologické hledisko	12
1.5 Taktické hledisko	13
1.6 Charakteristika běžecké techniky	13
2. KONCEPCE VÝUKY BĚHU NA LYŽÍCH (Tomáš Gnad)	16
2.1 Stručný vývoj běhu na lyžích	16
2.2 Charakteristika lyžařského výcviku	19
2.3 Členění lyžařského výcviku běhu na lyžích	20
2.3.1 Etapa základního lyžování	20
2.3.2 Etapa závodního lyžování	20
2.4 Výuka běhu na lyžích	22
2.4.1 Činnost cvičitele	22
2.4.2 Činnost žáka	22
2.4.3 Podmínky pro výuku	23
2.4.4 Fáze vývoje lyžařských dovedností	23
2.4.5 Lyžařský výcvik z pedagogického hlediska	24
3. PRŮPRAVA PRO BĚH NA LYŽÍCH (Dana Psotová)	25
3.1 Všeobecná lyžařská průprava	25
3.1.1 Seznámení a manipulace s lyžařskou výzbrojí pro běh na lyžích	26
3.1.2 Postoje a pohyby na lyžích na místě	27
3.1.3 Pády a vstávání	28
3.1.4 Obraty	28
3.1.5 Pohyb na lyžích	30

3.1.6	Výstupy	31
3.1.7	Sjíždění	33
3.1.8	Brzdění	35
3.1.9	Zastavení vzpříčením z pluhu	37
3.1.10	Odšlapování	37
3.1.11	Bruslení	39
3.1.12	Oblouky v pluhu	40
3.1.13	Přejíždění terénních nerovností a terénní skok	41
3.2	Specializovaná průprava pro běh na lyžích	42
3.2.1	Vychylování těžiště těla	42
3.2.2	Skuzová rovnováha v jednooporovém postoji	43
3.2.3	Odras	45
3.2.4	Odpich holemi	47
3.2.5	Kombinovaná cvičení na skluz a odraz	49

4. ZÁKLADNÍ TECHNIKA A METODIKA BĚHU NA LYŽÍCH

	<i>(Dana Psotová)</i>	51
4.1	Obsah běžecké techniky	51
4.2	Nácvik techniky běhu na lyžích	53
4.3	Způsoby běhu	54
4.3.1	Klasická technika	55
4.3.1.1	<i>Střídavý běh dvoudobý</i>	55
4.3.1.2	<i>Soupažný běh jednodobý</i>	57
4.3.2	Bruslení	58
4.3.2.1	<i>Oboustranné bruslení jednodobé</i>	61
4.3.2.2	<i>Oboustranné bruslení dvoudobé</i>	63
4.3.2.3	<i>Oboustranné bruslení střídavé</i>	65
4.3.2.4	<i>Oboustranné bruslení prosté</i>	66
4.3.2.5	<i>Jednostranné bruslení</i>	67
4.4	Ostatní běžecké dovednosti	68
4.4.1	Výstupy	69
4.4.2	Sjíždění	70
4.4.3	Změny směru	71
4.4.4	Brzdění	74
4.4.5	Zrychlování	74
4.5	Kombinace jednotlivých způsobů běžecké techniky	75

5. ZÁVODNÍ TECHNIKA BĚHU NA LYŽÍCH *(Tomáš Gnad)*

5.1	Charakteristika závodní techniky běhu	79
5.1.1	Klasická technika – závodní technika	80
5.1.2	Bruslení – závodní technika	82
5.1.3	Ostatní běžecké dovednosti	84

6. BIOMECHANIKA BĚHU NA LYŽÍCH (<i>Dana Psotová</i>)	86
6.1 Srovnání pohybové struktury klasické techniky a bruslení	86
6.2 Biomechanické aspekty běhu na lyžích	87
6.2.1 Odraz z plochy lyže	90
6.2.2 Odraz z vnitřní hrany lyže	92
6.2.3 Střídavý pohyb paží, odpich holemi	93
6.2.4 Soupažný pohyb paží, odpich holemi	94
6.2.5 Brzdící prvky	94
6.3 Pohybové fáze základních způsobů běhu	95
6.3.1 Střídavý běh dvoudobý	96
6.3.2 Oboustranné bruslení jednodobé	97
6.4 Srovnání úrovně techniky běhu v I. a II. části etapy základního lyžování	98
7. SPORTOVNÍ TRÉNINK LYŽAŘE BĚŽCE (<i>Tomáš Gnad</i>)	101
7.1 Složky sportovního tréninku	102
7.2 Rozvoj pohybových schopností	102
7.2.1 Rozvoj silových schopností	103
7.2.2 Rozvoj vytrvalostních schopností	107
7.2.3 Rozvoj rychlostních schopností	109
7.2.4 Rozvoj koordinačních schopností	110
7.2.5 Rozvoj pohyblivosti	110
7.3 Tréninkové prostředky	111
7.3.1 Obecné tréninkové prostředky	112
7.3.2 Speciální tréninkové prostředky	113
7.4 Roční tréninková příprava	115
8. LYŽAŘSKÉ BĚŽECKÉ DISCIPLÍNY A PRAVIDLA BĚHU NA LYŽÍCH (<i>Tomáš Gnad</i>)	117
8.1 Lyžařský závod	117
8.2 Organizace závodu	118
8.3 Úprava běžeckých tratí	119
8.4 Disciplíny v běhu na lyžích	119
8.5 Způsoby startu v běhu na lyžích	119
8.6 Měření času	121
8.7 Běžecké tratě	121
8.8 Normy běžeckých tratí	123
8.9 Běžecké tratě v České republice	124
8.10 Povinnosti závodníka před startem	125
8.11 Povinnosti závodníka v závodě	125

9. LYŽAŘSKÉ BĚŽECKÉ VYBAVENÍ (<i>Tomáš Gnad</i>)	127
9.1 Běžecské lyže	128
9.2 Běžecské boty	131
9.3 Běžecské vázání	132
9.4 Běžecské hole	133
9.5 Další doplňky	134
9.6 Úprava a mazání běžecských lyží	135
10. LYŽAŘSKÁ TURISTIKA (<i>Dana Psotová</i>)	141
10.1 Složky lyžařské turistiky	141
10.1.1 Tělesná složka	141
10.1.2 Kulturně poznávací činnost	142
10.1.3 Odborně technické znalosti a dovednosti	142
10.1.3.1 <i>Zimní nebezpečí hor</i>	142
10.1.3.2 <i>Vybavení na lyžařskou turistiku</i>	144
10.1.3.3 <i>Příprava a vedení lyžařské túry</i>	145
10.1.3.4 <i>Zásady pohybu v horách</i>	146
10.2 Formy lyžařské turistiky	147
10.2.1 Základní formy lyžařské turistiky	148
10.2.2 Náročnější formy lyžařské turistiky	148
10.3 Možnosti pro lyžařskou turistiku	149
10.3.1 Terény vhodné pro lyžařskou turistiku v ČR	149
10.3.2 Terény vhodné pro lyžařskou turistiku v zahraničí	151